

Bilaga 1.

Sammanställning av underlag som berör Röda stugan

Del 1.

Nu gällande översiktsplan, Promenadstaden.

Det finns flera saker som efterfrågas i gällande översiktsplan och som Röda stugan kan hjälpa till att leverera.

Viktiga platser för ungdomars uteliv och barns lek och utveckling betonas i nu gällande översiktsplan, Promenadstaden¹: *"I en växande storstad ökar betydelsen av attraktiva grönområden. I en tät stadsmiljö fungerar parker och grönområden ofta som ett andra vardagsrum för invånarna. Dessa miljöer ger möjlighet till avkoppling och möten, idrott och evenemang, natur- och kulturupplevelser. Där finns också viktiga platser för ungdomars uteliv och barns lek och utveckling."*

Platser, i form av målpunkter, som underlättar utövandet av en aktiv livsstil betonas i nu gällande översiktsplan, Promenadstaden²: *"Målet för stadens idrottsverksamhet är att främja ett rikt och levande idrotts och friluftsliv för stadens invånare. I arbetet ska barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning prioriteras. Tillgången till idrottsytor och grönområden samt möjligheten att gå och cykla till olika målpunkter och aktiviteter gynnar en aktiv livsstil och det är betydelsefullt för folkhälsan"*.

Planeringsinriktningen i nu gällande översiktsplan, Promenadstaden, gällande anläggningar som gynnar rörelse/motion betonas att³: *"Idrottsrörelsens, skolans och allmänhetens behov ska vara utgångspunkten för planeringen."*

En utveckling som minskar obalansen mellan innerstad och ytterstad betonas i nu gällande översiktsplan, Promenadstaden⁴: *"Stockholms innerstad har en stor attraktionskraft när det gäller lokaliseringar för kultur och upplevelser. Här finns idag merparten av regionens teatrar, museer och andra kulturinstitutioner. Det saknas dock inte idéer för att lokalisera nya större anläggningar för kultur, idrott och upplevelser i ytterstaden, bland annat inom olika integrationsprojekt. En sådan utveckling skulle på många sätt bidra till dynamiska effekter för ytterstaden"*.

Planeringsinriktningen i nu gällande översiktsplan, Promenadstaden, gällande lokaler för kultur och upplevelser betonas följande⁵: *"Öka mångfalden av lokaler och offentliga miljöer för kultur och upplevelser Den offentliga miljön är en central del i en mångsidig storstad för kultur och upplevelser och det är viktigt att skapa intensiva miljöer med många värden. I samband med fortsatt planering ska behovet av lokaler som passar för kulturlivet studeras."*

Nya målpunkter kan locka många stockholmare från olika delar av staden, betonas i nu gällande översiktsplan, Promenadstaden⁶: *"En väl genomförd parkplanering med ökade värden och nya målpunkter i grönområden kan tillsammans med en högkvalitativ skötsel locka många stockholmare från olika delar av staden"*.

¹ Stockholms översiktsplan, Promenadstaden, sid. 18

² Stockholms översiktsplan, Promenadstaden, sid. 18

³ Stockholms översiktsplan, Promenadstaden, sid. 19

⁴ Stockholms översiktsplan, Promenadstaden, sid. 26

⁵ Stockholms översiktsplan, Promenadstaden, sid. 27

⁶ Stockholms översiktsplan, Promenadstaden, sid. 42

Del 2.

Nya översiktsplanen

Det finns flera saker som efterfrågas i nya översiktsplanen och som Röda stugan kan hjälpa till att leverera.

Ett rikt stadsliv med nya offentliga rum betonas i nya översiktsplanen⁷: "Det är viktigt att fortsatt utveckla de värden som gör Stockholm levande – med nya offentliga rum och genom att ta tillvara idéer som berikar staden."

Lokaler för föreningslivet betonas i nya översiktsplanen⁸: "Ett fungerande Stockholm förutsätter att nödvändiga samhällsfunktioner byggs ut i takt med befolkningsutvecklingen. Att bygga nya skolor, förskolor, sjukhus, kommunikationer, arbetsplatser, parker, offentliga rum, idrottsplatser, simhallar och lokaler för service, kultur och föreningsliv är en självklar del i stadsutvecklingen".

Platser, målpunkter, som kan bidra till att människor söker sig till nya platser och får tillträde till nya delar av staden betonas i nya översiktsplanen⁹: "Hur människor rör sig i staden och vilka de möter påverkas av var olika typer av mål - punkter är placerade. Starka målpunkter som simhallar, idrottsplatser, temalekplatser eller kulturinstitutioner kan bidra till att människor söker sig till nya platser och får tillträde till nya delar av staden. I många stadsdelar finns lokalt välkända platser eller evenemang som kan bli starka dragare, om de lyfts fram och synliggörs."

Fler mötesplatser för att främja sociala relationer betonas i nya översiktsplanen¹⁰: "Mötesplatserna i staden behöver bli fler och mer varierande för att öka trivseln och främja sociala relationer både inom enskilda områden och mellan stadens delar. Det ska finnas bra mötesplatser såväl nära bostaden, som i lokala centrum och i den centrala staden. De stadsdelar som har brister när det gäller möteplatser behöver identifieras och prioriteras i stadsplaneringen."

Planeringsinriktningen i nya översiktsplanen gällande förbättrad tillgång till rekreation och kultur är följande¹¹: "Socialt värdeskapande åtgärder som bidrar till en god livsmiljö i hela staden ska prioriteras. Exempel på sådana åtgärder är god samhällservice och förbättrad tillgång till rekreation och kultur."

Platser intill grönområden betonas i nya översiktsplanen¹²: "Genom att utveckla mötet mellan det byggda och det gröna – stadsbrynen – med inbjudande gröna entréer, bättre skötsel, parkvägar och nya funktioner kan de gröna kvaliteterna bli tillgängliga för fler".

Områden med besökscentrum betonas i nya översiktsplanen¹³: "Områden med motionsanläggningar och besökscentrum är mycket populära och med bättre entréer, god tillgänglighet och nya målpunkter skulle fler områden få motsvarande användning".

Att äldre bebyggelse är en del av stadens identitet betonas i nya översiktsplanen¹⁴: "Stadens tillväxt kan tydligt utläsas av de årsringar som efterhand lagts till den äldsta historiska stadskärnan. Dessa

⁷ Stockholms nya översiktsplan, sid. 18.

⁸ Stockholms nya översiktsplan, sid. 19.

⁹ Stockholms nya översiktsplan, sid. 21.

¹⁰ Stockholms nya översiktsplan, sid. 54.

¹¹ Stockholms nya översiktsplan, sid. 55.

¹² Stockholms nya översiktsplan, sid. 67.

¹³ Stockholms nya översiktsplan, sid. 67-68.

¹⁴ Stockholms nya översiktsplan, sid. 74.

särdrag är en integrerad del av stadens identitet och en viktig utgångspunkt i stadens fortsatta utveckling”.

Planeringsinriktningen i nya översiktsplanen gällande kulturmiljöns värden betonar att¹⁵:
”Kulturmiljöns värden ska fortlöpande identifieras, säkerställas, tas omhand och utvecklas.”

Vikten av att barn får tillgång till friluftsliv och att friluftslivet har tillgång till nödvändiga anläggningar betonas i nya översiktsplanen¹⁶: ”Målet för stadens idrottsverksamhet är att främja ett rikt och levande idrotts- och friluftsliv. I arbetet ska barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning prioriteras och jämställdhet och jämlikhet främjas. Socioekonomi är en bakgrundsfaktor som påverkar andelen fysiskt aktiva och det är därför av särskild vikt att tillgodose en jämn tillgång till idrottsytor och grönområden i hela staden. Folkhälsoperspektivet är särskilt viktigt att beakta i planeringen, det vill säga utformning och tillgång till nödvändiga ytor och anläggningar för idrott och ett rörligt friluftsliv”.

Planeringsinriktningen i nya översiktsplanen gällande rörligt friluftsliv är följande¹⁷: ”Ett rikt utbud av idrottsytor och idrottsanläggningar och möjligheter att utöva ett rörligt friluftsliv ska säkerställas i hela staden. Deras potential att också fungera som mötesplatser i staden ska tas tillvara.”

Del 3.

Grönare Stockholm

Att förstärka de gröna kvaliteterna och ge ökad delaktighet betonas i Grönare Stockholm¹⁸: ”De värden som stockholmarna uppskattar mest i parker, natur och vatten behöver bevaras och förstärkas. Det handlar också om att förstärka de gröna kvaliteterna genom innovativa arbetsätt, en större helhetsyn på stadens offentliga rum och ökad delaktighet från stockholmarna.”

Att inrätta strategiskt placerade målpunkter och berika och förstärka befintlig grönstruktur betonas i Grönare Stockholm¹⁹: ”Befintlig grönstruktur kommer att rymma fler funktioner för såväl sociala möten, fysisk aktivitet som klimatanpassnings åtgärder. Strategierna i översiktsplanen ska tillämpas i samordade planeringsprocesser. Aktuella åtgärder kan vara att skapa strategiskt placerade målpunkter, utveckla promenadstråk i sammanhängande parkstråk mm. En övergripande ambition att berika och förstärka befintlig grönstruktur ska utgå från Stockholmarnas upplevelser och kunskap om kulturella, sociala och ekologiska funktioner.”

Att ordna fram information, skyltning, vägvisning och entréområden som ökar orienterbarheten betonas i Grönare Stockholm²⁰: ”För att enkelt hitta till gröna målpunkter ska information finnas tillgänglig och vid behov skyltning och vägvisning i parker och natur. Det gäller inte minst stadens naturreservat och det blir angeläget att tydliggöra ekologiska och rekreativa värden för fler stockholmare. Det kan göras genom pedagogiska insatser och tillgänglig information, men det kan också göras genom fysiska åtgärder t.ex. genom skötselåtgärder, utformning av entréområden som ökar orienterbarheten och andra åtgärder för att skapa förutsättningar för utveckling av rekreativa och kulturella värden.”

¹⁵ Stockholms nya översiktsplan, sid. 75.

¹⁶ Stockholms nya översiktsplan, sid. 80.

¹⁷ Stockholms nya översiktsplan, sid. 80.

¹⁸ Grönare Stockholm, sid. 11. <https://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1864148>

¹⁹ Grönare Stockholm, sid. 14.

²⁰ Grönare Stockholm, sid. 15.

Del 4.

Älvsjö Parkplan

Röda stugans värden omnämns i Älvsjö parkplan²¹:

"Den röda stugan vid Korkskruven har kulturhistoriska värden och ger karaktär till platsen".

I samband med att Älvsjöskogen beskrivs nämns Röda stugan som ett torp²²:

"Vid Korkskruven i den västra delen finns ett äldre torp".

I Älvsjö parkplans strategi för Älvsjöskogen nämns följande om framtida användning av Röda stugan²³:

"Det bör ...//... undersökas om det vackra röda torpet längs Korkskruven kan användas och bli ett naturum i samband med reservatbildning."

Röda stugan finns även fotograferat i parkplanen, se nedan.

Analys

Skogen är ett viktigt och välanvänt natur- och friluftsområde för boende och besökare. Motionsspåren i skogen är välanvända och har höga rekreativa värden. Den öppna gräsytan i norr möjliggör evenemang och är en viktig samlingsplats under bland annat Valborg. Ideella föreningar som Älvsjöskogens vänner och Rädda Långsjöns grodor är engagerade och sprider information om skogen. I skogen arrangeras guidade turer. Området används flitigt av förskolor och skolor som bland annat gör utflykter, orienterar och spelar fotboll. Även under vintern är området välbesökt för vinteraktiviteter som pulkaåkning i backen vid gräsytan och längdskidåkning i motionsspåren. Det östra spåret ingår i ett cykelpendlingsstråk från Huddinge.

Skogen har en viktig funktion som spridningskorridor till skogsområdet i öster. Stambanan utgör dock en mycket stark barriär mellan områdena och är svår att ta sig över för både människor och djur. Området närmast järnvägen är bullerpåverkat.

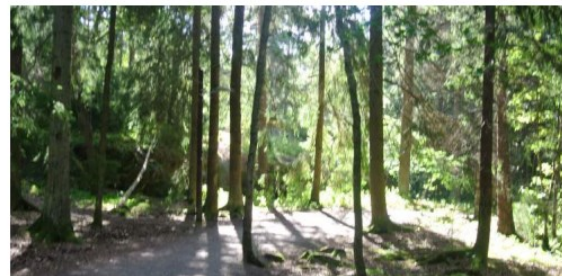

Aldre torp vid Korkskruven.

Herrängen- Långsjö | 221

Byggnaderna vid gräsytan brukas av Älvsjö AIK som bedriver café vid vissa evenemang och träningstillfällen. Trätrapporna invid fasaderna används som samlingsplats. Intill byggnaderna kan man se fundamenten från hoppbacken och dansbanan som en gång funnits på platsen. **Den röda stugan vid Korkskruven har kulturhistoriska värden och ger karaktär till platsen**, men har stora renoveringsbehov. Stugan förvaltas av Fastighetskontoret.

Skogen är en viktig del av stadens ekologiska infrastruktur och innehåller bland annat värdefulla ekmiljöer. Området är ett viktigt kärnområde för prioriterade arter och en spridningszon för växter och djur. Intilliggande villaområden bildar spridningszoner mot väster och norr, eventuellt till Solbergaskogen. Skogen klassas som ekologiskt särskilt betydelsefullt område mellan Bornsjökilen och Hanvedekilens norra spetsar.

Del 5.

Vision Stockholm 2040

Att staden skapar möjlighet för aktiviteter för barn och ungdomar betonas i Vision Stockholm 2040²⁴:

"Staden ger en god grund för att utveckla barns och ungdomars fysiska och psykiska hälsa samt sociala förmåga. Det rika utbudet av aktiviteter av alla slag är tillgängligt för alla och bidrar till en god hälsa och meningsfull fritid för hela befolkningen."

²¹ Älvsjö Parkplan/Herrängen-Långsjön, Sid. 222.

²² Älvsjö Parkplan/Herrängen-Långsjön, Sid. 221.

²³ Älvsjö Parkplan/Herrängen-Långsjön, Sid. 223.

²⁴ Vision Stockholm 2040, sid. 9.

Del 6.

Arkitektur Stockholm

Dialogen med medborgarna och att ta tillvarata det byggda kulturarvet som en resurs betonas i Arkitektur Stockholm²⁵: *"Eftersom kulturarvet är del av vår gemensamma historia är dialogen med medborgarna viktig för att förstå och utveckla olika platsers identitet. Att ta tillvara det byggda kulturarvet som en resurs för stadsutveckling kan även innebära genomgripande omvandlingar av befintlig mer vardaglig bebyggelse."*

Det lokala perspektivet och att tillvarata barn och ungdomars behov betonas i Arkitektur Stockholm²⁶: *"När det lokala perspektivet vägs in tidigt i processen tillsammans med andra mer övergripande kunskapsunderlag blir resultatet bättre eftersom den lokala frågan sätts i ett större sammanhang och bidrar till förståelsen för den växande staden. Särskilt viktigt är att tillvarata barn och ungdomars behov och ge dem som inte kan rösta en möjlighet att påverka sin framtida stad."*

Del 7.

Stockholms Miljöprogram

Att tillgängligheten ska förbättras till naturområden betonas i Stockholms Miljöprogram²⁷: *"I stadens parker och naturområden, kan människor mötas och hämta kraft, vilket i sin tur är en förutsättning för ett rikt och hälsosamt stadsliv och möter den växande befolkningens behov. Detta kräver att befintliga grönområden får fler funktioner, att tillgängligheten förbättras och att nya parker skapas i strategiska lägen."*

Under miljömål nr 3.6 om att Stockholmarna ska ha god tillgång till parker och natur med höga rekreations- och naturvärden skriver Stockholms Miljöprogram följande gällande entréer till grönområden²⁸: *"Tillgängligheten till parker och grönområden ska förbättras genom minskning av barriäreffekter, anläggande av gröna promenader, förbättrade kollektivtrafikanslutning, vägskyltning och tydliggörande av parkentréerna."*

Del 8.

Värdebegrepp i Stockholms sociotophandbok²⁹ som kan kopplas direkt eller indirekt till Röda stugan är:

Blomprakt - rik blomning och trädgårdsodling

Folkliv - viktig mötesplats, ofta många människor och myllrande folkliv

Grön oas - rum med grönskande golv och väggar

Kulturmiljö - plats med kulturhistoriska värden

Naturlek - barns möjlighet till lek i natur

Odling - odla i koloniträdgårdar eller odlingslotter. På Röda stugans tomt går det att odla.

Picknick - samvaro i mindre sällskap,

Ro - avkoppling och upplevelsen av avskildhet och tystnad

Skidor - åka skidor på längden. Röda stugan kan vara start och/eller mål vid skidåkning.

Skogskänsla - upplevelsen av stor tyst skog. Intill Röda stugan breder Älvsjöskogen ut sig.

²⁵ Arkitektur Stockholm, sid. 33.

²⁶ Arkitektur Stockholm, sid. 58.

²⁷ Stockholms Miljöprogram, sid. 26

²⁸ Stockholms Miljöprogram, sid. 32.

²⁹ Sociotophandboken, Stadsbyggnadskontoret. sid 8.

Vattenkontakt - kontakt med större vattenyta. En damm kan anläggas på tomten och ett grodkärr finns i närheten. Några hundra meter från Röda stugan ligger Långsjön.

Vild natur - upplevelsen av naturens vildhet och artrikedom. Vild natur finns intill Röda stugan.

Promenader - flanerande, strövande, hundrastning, jogging. Röda stugan kan vara start och/eller mål vid promenader.

Samordningsgruppen Behåll och utveckla Röda stugan i Älvsjöskogens Naturreservat,
2017-05-12